

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS-Voorstel

Besluitnummer
PZH-2021-767397883
DOS-2021-0001358

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
16 maart 2021

Eindtermijn
n.v.t.

Onderwerp

Aanbieding rapportage Erfgoedmonitor Zuid-Holland 2020

Advies

1. In te stemmen met de rapportage Erfgoedmonitor Zuid-Holland 2020;
2. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten over de Erfgoedmonitor Zuid-Holland 2020 en de beantwoording van de vraag van Provinciale Staten over het benodigde budget voor de restauratie van rijksmonumenten;
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting waarin de rapportage Erfgoedmonitor Zuid-Holland 2020 wordt toegelicht.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- In de brief aan PS een passage toe te voegen over de samenhang met de werkzaamheden van gemeenten op dit terrein en dat er met de betreffende gemeenten nog uitvoerig gecommuniceerd wordt;
- In de Erfgoedmonitor in het 'Voorwoord' bij de ondertekening toe te voegen 'Namens het college van Gedeputeerde Staten'.

Bijlagen

1. GS-brief aan Provinciale Staten over rapportage Erfgoedmonitor Zuid-Holland 2020
2. Rapportage *Erfgoedmonitor Zuid-Holland 2020. De staat van de rijksmonumenten (niet-woonhuizen)*

1 Toelichting voor het College

Zie voor meer informatie de GS-brief aan Provinciale Staten.

Met bijgaande GS brief worden Provinciale Staten geïnformeerd over de Erfgoedmonitor Zuid-Holland 2020.

In de brief aan Provinciale Staten wordt antwoord gegeven op de vraag van Provinciale Staten (Provinciale Statenvergadering 11 november 2020) om te bepalen welk gemiddeld jaarlijks budget nodig is om alle aanvragen die inhoudelijk op orde zijn, toe te kennen. Met een extra bijdrage van € 2 miljoen per jaar kunnen, naar verwachting, de meeste goede subsidieaanvragen voor restauratie worden toegekend. Een eventuele extra bijdrage van € 2 miljoen per jaar voor de restauratie van rijksmonumenten moet uit beschikking van middelen worden gevonden.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag : 0

Ambities : Ambitie 4 - Een Concurrerend Zuid-Holland

Financiële risico's : Aan dit besluit zijn geen financiële risico's verbonden. Wel kunnen Provinciale Staten op basis van de brief mogelijk extra middelen beschikbaar willen stellen voor de restauratie van rijksmonumenten. Een extra bijdrage voor de restauratie van rijksmonumenten moet worden gevonden uit beschikking van middelen.

Juridisch kader

Er zijn geen juridische consequenties verbonden aan dit besluit.

2 Voorafgaande besluitvorming

- Omgevingsvisie Zuid-Holland, beleidsbeslissing Restaureren en herbestemmen van rijksmonumenten.

De provincie stimuleert het restaureren en herbestemmen van rijksmonumenten. Het erfgoed maakt een gebied aantrekkelijk en zorgt voor een eigen identiteit. De provincie geeft hiermee uitvoering aan de decentralisatie van de restauratie van rijksmonumenten van het Rijk naar de provincies. De Erfgoedmonitor levert informatie over de staat van alle niet-woonhuis rijksmonumenten in Zuid-Holland, en vormt daarmee de basis voor beleidsontwikkeling voor dit erfgoed. Hiermee krijgen we zicht op de onderhoudsstaat van deze rijksmonumenten en op de specifieke behoeftes van de verschillende categorieën erfgoed.

Het omgevingsbeleid (beleidsneutraal) is op 22 januari 2019 vastgesteld door GS (PZH-2019-677695005).

- Bestuurlijke afspraken over de restauratie van rijksmonumenten en het ruimtelijk beleid voor het erfgoed tussen Rijk en IPO (5 maart 2012 en 20 mei 2015).

In het kader van de Modernisering van de Monumentenzorg (2012) is de verantwoordelijkheid voor de verdeling en prioritering van de restauratiesubsidie voor rijksmonumenten bij de provincies neergelegd. Jaarlijks ontvangt de provincie Zuid-Holland hiervoor € 2,3 miljoen. Van provincies wordt gevraagd om een gebiedsgerichte aanpak en om inspanning te leveren

om de beschikbare middelen waar mogelijk te matchen en de middelen in ieder geval te verdubbelen d.m.v. cofinanciering van derden. Daarbij wordt opgemerkt dat het hebben van inzicht en cijfers van belang is. De Erfgoedmonitor geeft dit inzicht.

De afgelopen jaren is door Zuid-Holland flink extra ingezet op de rijksmonumenten, met als resultaat het dalende percentage onderhoudsstaat. Voor de komende jaren is echter alleen nog de gedecentraliseerde rijksbijdrage voor restauratie beschikbaar, inclusief een bescheiden aanvulling vanuit de provinciale middelen. Na 2023 vervalt deze bijdrage en resteert alleen het rijksbudget. Daarnaast gaan jaarlijks ook een aantal rijksmonumenten achteruit door gebrek aan onderhoud, en zijn het groene erfgoed, interieurs en interieuronderdelen zoals klokken en orgels (klinkend erfgoed) nog niet meegenomen in de berekening.

- Coalitieakkoord 2019-2023 Elke dag beter. Zuid-Holland.

Op het gebied van erfgoed is in het Coalitieakkoord 2019-2023 een aantal onderwerpen benoemd die bijzondere aandacht hebben, zoals de erfgoedlijnen en het oog hebben voor erfgoed bij gebiedsontwikkelingen.

- Begroting Zuid-Holland.

De Erfgoedmonitor levert jaarlijks ten behoeve van de jaarrekening een percentage op voor de beleidsindicator Restauratievolume in de Begroting: het percentage rijksmonumenten dat in een matige tot slechte onderhoudsstaat verkeert. Op basis van de informatie uit de monitor en de beschikbare middelen voor restauratie kan een inschatting worden gemaakt van de mate waarin dit percentage daalt als resultaat van de ingezette middelen.

3 Proces

De Erfgoedmonitor wordt voor bijna alle provincies uitgevoerd door Fenicks Digitale Monitoring, die deze gegevens deelt met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. De monitor wordt jaarlijks geactualiseerd.

In 2021 wordt in samenwerking met een aantal andere provincies een marktconsultatie uitgevoerd naar eventuele andere geschikte partijen die de monitor kunnen uitvoeren. Voor 2021 heeft Fenicks een vervolgoopdracht verkregen. Afhankelijk van de resultaten van de marktconsultatie zal eventueel een meervoudige aanbesteding worden uitgezet voor het traject na 2021, mogelijk in gezamenlijkheid met een aantal provincies.

4 Participatie en rolneming

Bij de totstandkoming van de Erfgoedmonitor heeft de provincie een rechtmatige rol. Elke provincie heeft een Erfgoedmonitor. De gegevens uit alle provinciale monitors worden gedeeld met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, die deze op een geaggregeerd niveau combineert en ontsluit voor het publiek via haar website www.erfgoedmonitor.nl. Persoonsgegevens zijn hiermee niet meer herleidbaar.

De gegevens van de Erfgoedmonitor Zuid-Holland zijn niet toegankelijk voor het publiek, vanwege de eisen van de AVG. Wel kunnen eigenaren hun eigen gegevens opvragen bij Fenicks. Begin 2020 zijn alle eigenaren van de rijksmonumenten die worden gemonitord per brief geïnformeerd over de Erfgoedmonitor. Tevens is op onze provinciale website informatie over de monitor opgenomen.

5 Communicatiestrategie

Bij het uitkomen van de rapportage verschijnt een nieuwsbericht, dat zal worden geplaatst op de provinciale website en in de provinciale nieuwsbrief Zicht op Zuid-Holland. Ook wordt hier aandacht aan besteed via social media.

Zie tevens de publiekssamenvatting.